

забезпечення триединства вказаного процесу із збереженням сюжету і мети гри в рамках власне ігрової діяльності.

При такому підході паралельно з прогресом учасників гри в плані фізичного і рухового удосконалення вирішуються завдання розвитку теоретичного мислення і рефлексії як основного механізму розвиваючої діяльності, а тим самим створюються передумови становлення особистості висококваліфікованого професіонала.

Такі були основні установки при формуванні програмно-методичного забезпечення курсу на основі розробки принципів змістовної систематизації рухливих ігор.

ДОЦЛЬНЕ СПОЛУЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

ВОЛОДИМИР МАЗЯР

Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка

Проблема удосконалення процесу підготовки фахівців у системі вищої освіти є традиційно актуальною.

Однією з ідеологічних основ системи освіти в Україні є демократизація та гуманізація навчального процесу. Проте у педагогіці вищої школи нерідко трапляються випадки педагогічного абсолютизму. Прихильники такого стилю викладання дотримуються погляду, згідно якого викладач повинен навчати, подаючи готові знання у вигляді інформації. При цьому вони вважають, що головне – знати навчальну інформацію, а як подати її – не має значення. Студент прийшов навчатись і зобов'язаний засвоювати пропоновану йому інформацію у будь-якому вигляді. Прихильники зазначеного підходу навчання декларують, що студент не є об'єктом навчання, а є суб'єктом, який навчається. Ми не заперечуємо, що засвоєння знань відбувається лише за умови власної пізнавальної діяльності студента. Однак очевидним є те, що зазначена вище пасивна роль викладача у навчальному процесі не спонукатиме студента до активної пізнавальної діяльності.

Одним із шляхів підвищення активності пізнавальної діяльності студента є пошук оптимальних технологій навчання, зокрема способів подання інформації. Необхідність створення таких технологій зумовлена самою природою пізнавальної діяльності людини – дією механізмів сприйняття, мислення і волевільної реалізації цієї програми пізнання безумовно важливими є вольові дії студента.

Центральним етапом вольової дії є боротьба мотивів, які або утворюють, або заперечують можливість досягнення мети. Результат цієї боротьби є вольовий вибір, і, як наслідок, з'являється вольове рішення. Можливими є крайні варіанти таких рішень. В одному випадку воля може проявитись, тобто студент прийняв на себе виконувати певні дії. В іншому може проявитись безволя. В останньому прийнятті вольового рішення, значною мірою обумовлюється вольовим вибором.

студента [1]. Викладач у практиці педагогічної діяльності співпрацює зі студентами, поведінку яких визначає доволі широкий діапазон вольових якостей.

Для ефективної реалізації навчального процесу викладач повинен вивчати вольові якості своїх студентів, насамперед для того, щоб добирати адекватні технології навчання. Правильний добір і композиція форм, методів і засобів керівництва навчальним процесом в свою чергу сприятиме формуванню позитивних мотивів та вихованню сильної волі студентів.

Для підвищення мотивації навчальної діяльності студентів важливо не виконувати за студента те, чого він сам має навчитись, а організаційно і методично забезпечити йому успішність навчальної діяльності. Потрібно не вирішувати за студента, а лише підводити його до раціональних рішень.

Особливого значення набувають такі форми і методи навчання, які можуть забезпечити формування творчої особистості, яка здатна ставити і вирішувати нові професійні завдання. Одним з можливих шляхів оптимізації і підвищення ефективності навчального процесу є раціональна його організація.

У попередній роботі було розглянуто основні підходи щодо керівництва процесом формування дидактичних умінь у студентів факультету фізичного виховання, розкрито логіку системного підходу, згідно якої навчаюча діяльність визначена як цілісна сукупність дидактичних дій [2].

Діяльність учителя фізичної культури на кожному із зазначених етапів спрямована на досягнення кінцевої мети навчання. У свою чергу на кожному з етапів навчання учитель повинен реалізувати низку дидактичних знань та умінь.

На підставі узагальнення кваліфікаційних характеристик фахівця з фізичної культури, матеріалів комплексних програм середньої загальноосвітньої школи, навчальної програми дисципліни “Футбол” з методикою викладання” факультету фізичного виховання Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка нами був визначений перелік значущих професійно-педагогічних знань та умінь, якими повинен оволодіти вчитель фізичної культури у процесі вивчення зазначеної навчальної дисципліни.

Результати анкетного опитування вчителів фізичної культури показали, що 83 % опитаних вчителів значущими визнали знання особливостей психофізіологічного розвитку дитини, 80 % респондентів – знання прийомів гри та техніки їх виконання, 78 % – знання структури та організації гри, 71 % – знання засобів і методів навчання, 68 % – знання традиційних і нетрадиційних методик розвитку рухових якостей.

Встановлено, що в групі конструктивних умінь одними з провідних є вміння планувати навчально-виховний процес – таку думку висловили 87 % респондентів. Високу оцінку дістали також і вміння здійснювати показ вправ та контролювати техніку їх виконання: 82 % вчителів вважають їх одними із визначальних. Не менш значущими є, на думку фахівців, вміння визначати та попереджувати виникнення помилок, знаходити їх причини і шляхи усунення (78,5 %), вміння регулювати фізичне навантаження у різних формах занять фізичними вправами (71,5 %), вміння організувати власну діяльність і діяльність дітей (67,5 %) тощо.

Визначені нами компоненти професійно-педагогічних знань та умінь учителя фізичної культури містять основні характеристики фахівця даного профілю і визначають його готовність до педагогічної діяльності.

Аналіз результатів другого етапу досліджень дозволяє констатувати, що домінування у системі підготовки фахівця з фізичної культури інформаційних методів навчання не сприяють підвищенню ступеня активності студентів у пізнавальній діяльності, ще меншими є творчі компоненти цієї діяльності. Як наслідок, студенти засвоюють навчальну інформацію лише у вигляді стандартного систематизованого матеріалу і, як правило (73,7 %), виявляють здатність до репродуктивного її відтворення. Результати навчальної практики свідчать про те, що студенти зазнають труднощів у реалізації набутих знань та вмінь, виявляють недостатню методичну підготовленість.

Результати теоретичного та констатуючого етапів дослідження визначають необхідність створення навчальних технологій, в основу яких було покладено доцільне сполучення інформаційних та активних методів навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение: Учеб. пособие. –К.: Вища школа, 1990. –248 с.
2. Мазяр В. Підвищення якості підготовки вчителя фізичної культури – одна із складових успішної реалізації завдань Цільової комплексної програми розвитку футболу в Україні // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. праць під ред. С.С.Єрмакова – Харків: ХХІІІ, 2001. –№ 28. – С. 7-11.
3. Основи загальної психології /За ред. С.Д. Максименка. – Київ: НПП Перспектива, 1998. – 256 с.

EXPEDIENT CONNECTION OF INFORMATIVE AND ACTIVE METHODS OF TRAINING IN PREPARATION OF A TEACHER OF PHYSICAL CULTURE VOLODYMYR MAZYAR

The results of theoretical and ascertaining stages of the research on a problem of a teacher of physical culture preparation have been analyzed. The conducting knowledge and skill of a teacher of physical culture is determined, the necessity of educational technologies creation is proved, in the basis of which the expedient connection of information and active methods of training have been worked out.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПІДГОТОВКИ МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ КОЛЕДЖУ

МИХАЙЛО МАРЦІНЮК

Івано-Франківський коледж фізичного виховання

Навчальний процес у вищих закладах освіти – це система організаційних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному